

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

● Egyes lappéldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ●

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

A beteg társadalom.

Egy előkelő szellemi nivón álló budapesti lap legközelebbi számában figyelemreméltó cikk jelent meg, mely, futó tekintetet vetve társadalmunk szomorú helyzetére, ezzel kapcsolatban a vallás-erkölcsi nevelés szükségességét hangsúlyozza, mint amely egyedül van hivatva az ideálmusért ma már lelkesedni nem tudó társadalom végényzetést meggátolni.

A jeles cikk írója hivatkozik a nagy Berzsenyi szavaira, hogy »minden országnak támasza és talpköve a tiszta erkölcs, ha az elvész, Róma ledől s rabigába görnyed«. A börtönt népek szomorú, de tanulságos története igazolja ez állítást.

»Elvezni!« ez a modern kor jel-szava. A szépért, jóért, igazért ma kevesen lelkesülnek s ezen kevesek is látva, hogy nem tudják feltartóztatni a társadalom életét megsemmisítéssel fenyegető áramlat lavináit, elkeserednek, belefáradnak a munkában magukra hagyatva s a durva realizmusért rajongó kor által meg nem értette, vagy legalább nem méltányoltatva és nemes törekvéseiknek semmi sikerét nem látva, elkedvetlenednek s marad minden a régiben, a beteg társadalom pedig lassan-lassan behagyatlik enyészetének sírjába.

A 19-ik századot megszoktuk a felvilágosodás, a haladás és humanizmus századának nevezni. Es ezt megérdemli; de ugyanakkor, midőn ezt szívesen elismerjük, nem tagadhatjuk, hogy az emberi szellem nagy alkotásai mellett ott vannak e szellem tévedései is, még pedig oly számban, hogy így kiálthatunk fel a klaszszikus költővel: »Damna, quid non imminuit dies!«

A társadalom alapkövei ki vannak mozgatva helyükből. A tiszta hazafiság olyan, mint a fehér holló, de ha önérdekről van szó, ott az emberi elme furfangjában nem ismer határt, megalázza magát a földig, hogy magasabbra jusson, elad elvet, meggyőződést egy falat kenyérért, gyakorolja a felebaráti szeretetet, de csak akkor, ha ez alkalommal mulathat, táncolhat. A liberalizmus köpenye alatt nem törődik a vallással, megmosolyogja a jobbik hitét, a templomot kerüli, mert mit szólnának az emberek, ha ott imádkozni látnák. De kultiválja az emberek istenítését, főleg, ha ez anyagi előnyére szolgál s midőn Isten előtt

vonakodik fejet hajtani, ugyanakkor hitvány haszonlesésből a föld poráig alázza magát.

A mai nagy társadalom alapjában csakugyan meg van ingatva. Hasonlít egy oly házhoz, mely homokra van építve és amely romba dől, mihelyest egy nagyobb vihar üvölt rajta keresztül.

Es ezen szomorú állapotnak az oka a mai nevelési rendszerben keresendő, amely csak annyiban nevezhető rendszernek, amennyiben következetesen sietteti a társadalom végromlását. Igen, a nevelés van elhibázva, azt kellene reformálni, vagy jobban mondva: egy új alapot vetni neki s erre az új alapra építeni a társadalom épületét, akkor erős és szilárd lenne az, nem oly ingatag, bomladozó, melyről minden percben hull le egy-egy vakolat, míg egyszer csak romba dől az egész épület.

Az alapjában eltervezett, céltalan, eszközeiben módszertelen nevelés, mely mindig urat akar munkás helyett nevelni, mely beleoltja az ifjúságba a köztekezés mániáját, mely gavallért, díszentrit termel üres fejfel, a helyett, hogy irányt mutatna a nemes önképzésre. Mikor azután az ifjú belép az életbe, nincs szilárd talaja, melyen megállhatna, az élet megpróbáltatásai közt kishitűvé válik, elveszti a férfi energiáját s lesz beüres és tehetség báb, erő, akarat, ideálok és tehetség nélkül.

Es ki egy futó tekintetet vet a társadalom képerre, e sötét vonásokat mind feltalálja. Leélni az életet vígan, gond és munka nélkül, elverni a becsületes szülők verejtékével szerzett filléreket s midőn minden pénzszerzési forrás kiapadt, idegen vagy közpénzekhez nyulni s ebből fedezni a dinom-dánomhoz szokott természet követeléseit, — ma már nem feltűnő dolog. S midőn már nincs miből gavalléroskodni, mikor megperdül a dob az utolsó párna felett, vagy midőn a számonkérőszék elé kell állani: az életet gyáván eldobni, mindennapi dolog.

Es ha még csak koros, a szerencsétlenség alatt, az élet terhének sulya alatt leroskadt egyének fordulnának az öngyilkosság utolsó menedékéhez, talán még ezeket a szerencsétleneket tudnánk menteni. Ki tudja, mennyi fájdalom alatt tört össze lelkük ereje? Ki tudja, mennyit küzdöttek önmagukkal, míg végre maguk ellen fordították a gyilkos fegyvert? De midőn

borzadva látjuk, hogy ma már éretlen gyermekek is eldobják az életet, mert megunták: elhal ajkunkon a szó és lélekből magunk előtt látjuk a sinlődő társadalom végső halálhörgését.

De kérdezzük most már, hogyan lehetne segíteni e visszas állapotokon? Sokan az iskolától várják társadalmunk egészségét. Igaz, hogy az iskola egyszerű eredményeket hozhat létre a vallás-erkölcs terén, de az iskola előtt a szülők vannak hivatva a nemesebb érzelmeknek a fogékonny lelkebe való becsopogtatására. A szülők, különösen az édes anya szava mindig megmarad lelkünkben. Ki ne emlékeznék az első imára, mit édes anyja után gagyogott? Ki ne emlékeznék arra a büvös dalra, amelynek zenéje mellett gyermek-álmainkat aludtuk? Igen, az anya az első nevelő s a gyermek jövője: az anya műve. Midőn a gyermek iskolába kerül, akkor már gondolkodik, már tudja a jó és rossz közt való különbséget s ha otthon a szülei háznál nem kapta meg a helyes irányt, nem várhatjuk, hogy épen követelhetjük, hogy a szülei kitaradhatlan gondosságát, melyet nélkülöz a gyermek, az iskola pótolja. Az első nevelést a szülőknek kell megadniuk, az iskola pedig a szülők által megkezdett nevelést folytatja: de még akkor sem szabad a szülőknek lemondani a nevelésről, hanem együttesen működni az iskolával. Így azután karöltve haladva, érhetünk el eredményt. A szülők véssek be a gyermekszívekbe a helyes nevelés magvait, az iskola pedig majd törekedni fog, hogy a jó mag virágokat, gyümölcsöket teremjen.

Az egyedül helyes és célravezető alap pedig a nevelésnél, a vallás-erkölcsi alap. Ez azon bázis, melyre biztosan lehet építeni és ebben az esetben, ha a gyermek vagy ifjú le is tér egy pillanatra a jó útról, jó szelleme vissza fogja őt vezetni azon tiszta forráshoz, melynek üdítő csöppjeit már élvezte kicsiny korában.

A szülők második kötelelessége, gyermekeikben a nemes ambíció felköltése. Tehát ne azt mondják a szülők gyermekeiknek, hogy csak »átússzák« az osztályokat, hanem figyelmeztessék arra, hogy tanuljanak nemes versenyből. A nemes ambíció hiányát tapasztaljuk az iskolákban és míg ez fel nem lesz keltve, addig nem sok jót várhatunk.

Ha azonban a gyermekben korán kifejlül a nemes ambíció és ehhez

gyöngéd kedély, vallásos sziv és e szivben azután igen könnyen megtermő egyéb erények járulnak, nem-sokára egy egész új társadalmat remélhetünk, melynek jelszava lesz: a munka és a kötelességérzet. Es mivel a vallás nem egyéb, mint a gyakorlati kötelesség tudása, az ilyen kötelességű emberek vallásosak lesznek és így regenerálódnak a társadalom.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

T. V.

Városi közgyűlés. Ha tavasz nyitában volnánk, mit orgonavirág, pünkösdi róza tesz illatossá, azon kellene kezdenünk e közgyűlési tudósításunkat, hogy a város atyái megválasztották az új pünkösdi királyt, kijátszották magukat, mert kedvükre tethették meg Burián Lajost helyettes polgármesternek.

De tél van, korán beköszönt hideg, fagyos tél. Rózsáikat legfőbb ha a növényházak vagy virágkereskedések helyiségeit tölti ez időtt be s vastag hólepel borítja a földet.

Nem volna hát helyén, ilyen fogvagyogató időben piros pünkösdi ünnepét venni hasonlat tárgyául. Nem pedig annyival kevésbé, mert abból, amit a böles városatyák a f. hó 5-én cselekedtek, különben sem annyira éltető meleg és derű, mint inkább pusztító fagy háramlik a közjóra.

De a hasonlat így annál talibb lesz, ha azt mondjuk: hogy a városatyák, mint nagy gyerekekhez illik, felépitették a f. hó 5-iki városi közgyűlésen a maguk hőcemberét, megválasztották a hó polgármestert, akinek diédsége éppen csak addig tart, mint egy valóságos, igazándi hőember létele.

A Tasnády Antal dr. polgármester ellen lefolytatandó s azt hisszük, rövid idő alatt befejezhető is juttató vizsgálatok eredménye lesz az a ragyogó nap, amelynek tiszta sugarainak egyfelől megvilágítást nyer: milyen nyomorult személyes bosszú diktálta ezeket a fegyelmi ügyeket, mennyire hiány vannak azok minden igaz alpnak, milyen szerepet játszik bennük a hazug vádaskodás; másfelől pedig e napsugarak fogják semmivé pocskolni a hőcember Burián Lajos néhány napos helyettes polgármester-ségét, melyet — a legutóbbi polgármester-felfüggesztés alkalmával történt szavazásából következővel — ez a puritán jellemű városi ügyész egész rendszeres mesterségévé óhajtana avatni.

A hópolgármestert választó közgyűlés különben programszerűen folyt le, egészen odaig, hogy a kedves kis városatyagyerekekcskék megcsalatoztak abbéli reménységükben, mintha ők egy füst alatt mindjárt helyettes ügyészt, egy második hőcembert is választathatnának.

A játékokat nem zavarta semmi. Bizonyos, hogy kedvüket abban sem fogja szegni senki, amikor legközelebb még is neki fognak allani a hóügyész-választásnak.

Miért tennék? Hadd játszák ki magukat kedvükre. Hiszen csak természetes, hogy Filó Lajos dr. nyári helyettes ügyészségére az Ecséri Lajos dr. téli helyettes ügyészségének kell következnie. Anyival inkább, mert Filó Lajost semmi sem minősíti arra, hogy hőcember legyen, míg Ecséri erre egészen alkalmas egyéniség.

Aztán meg úgy dukál, hogy neki is

hozzanak egy kis hasznót a hecccek, ő is elnyerje hűséges pártszolgálati méltó jutalmát.

A közgyűlés talán 5—6 percig tartott: sok nagy gyerek hamarosan összecsinál egy hőcembert. Azt hisszük: 5—6 nap alatt elolvad a játékszer s vége szakad az — örömnök.

Rendszerint távol van.

Szép dolog az utazgatás. Kivált ha az ember lapszerkesztő. Aztán fölöttébb kényelmes valami is egy lapszerkesztőre nézve.

Mert, természet, ha valami durva támadás lesz valaki ellen — hazug módon — a lapban intézve és ez a valaki magyarázatot, felvilágosítást, elégtételt kér, — olyan valaki, akivel nem jó párbajosdit játszani: akkor a szerkesztő őt távol volt az illető közlemény megírása és megjelenésekor. Tudtán és akaratán kívül került bele a sértés, a hazug vád a lapjába.

Ha pedig a lap vaskos következetlenségbe esik egyének vagy események meg-bíralásában és ezt a következetlenséget rástútik: a szerkesztő bizonyosan ismét távol volt, mikor a kedvező, vagy a körülményekhez képest — a kedvezőtlen bíralat megjelent és azt vagy az illető egy jó barátja, vagy az esemény iránt elfogult szerkesztősi beltag írta meg, akit utólagosan nem akartak meghazudtolni.

Szóval: a szerkesztő rendszerint távol volt ilyenkor és a szerkesztő rendszerint épp akkor volt távol, amikor ezt utólagosan a kényszerűség úgy hozza magával.

Ezért nagyon szép és hirlepirási szempontból fölöttébb praktikus valami az az utazgatás.

A szerkesztő akkor is távol volt, mikor a f. évi febr. 26-án, a lapja 25-ik számában, az ő személyes ügye védelmében a lap Fekete Mártont felmagasztalta, mint e vármegye legtisztább és legönzettelebb férfiát.

Es a szerkesztő úr, ha majd idők multával az anyagi vagy erkölcsi hasznát úgy hozná magával, bizonyosan távol volt volna akkor is, amikor a lapja 141-ik számában az ugyanazt a Fekete Mártont meggyalázó cikk megjelent, a melyet — ez esetben — bizonyosan az illetőnek egy személyes ellensége, szintén szerkesztősi beltag írt, akit utólag szintén nem akartak meghazudtolni.

Mert a szerkesztő akkor is távol volt, amikor éppen szükséges, hogy távol legyen, aminthogy akkor ke zdi kutatni a mult különböző eseményeit, amikor — talán távol van.

Nos, mi egy pár igen jó tanácsosal szolgálunk a szerkesztő úrnak.

Legyen távol pár esztendeig Szentesről és Csongrádvármegyéből. Es ha ezen idő alatt itt a dolgok gyökeresen jobbra nem fordulnak, ha az alatt meg nem szűnik itt az átkos közéleti harc és szennyes személyeskedés, ha ez alatt Szentes város és Csongrádvármegye szellemi és anyagi téren fel nem virul, előre nem halad, ha ez alatt Szentes város közigazgatási költsége néhány ezer frrtal évente nem apad és közjöveldelmei szintén néhány ezer frrtal többre nem emelkednek, mint az ő átkos uralma alatt és e mellett a közigazgatás maga is kifogástalanabb nem lesz, mint volt ő alatta: akkor bűnbánóan elmegyünk a szerkesztő úrért és visszahozzuk őt Szentesre, mint megváltókat minden bajunktól.

Ez az egyik tanácsunk.

A másik tanácsunk meg a következő:

Ha olyan nagyon szeret a szerkesztő úr kutatni a multak különböző eseményei közt, csak kutasson minél szorgalmasabban. Rá fog ott akadni olyan dolgokra, a melyek megismertetnek vele egy egyént, aki Szentes és Csongrádmegye történetében annak a bizonyos tótnak a szerepét játsza, aki —

mikor szállást adtak neki, a gazdát akarta kivenni a házából.

Rá fog akadni, hogy ez a bizonyos valaki — csakugyan fuffanggal és raffinériával boldondította itt mindenkor a jó népet, megmegtépte a közérköcsöket, forgatta, változtatta a közéleti és politikai elveit, akár egy hitvány, rongy köpönyeget, szövetezett az ördöggel is, vagy szövetségeket bontott fel, mint igazi közéleti céda és mináert mindenkor csak a saját anyagi előnyére, hasznára, mert — mint minden felkapaszkodott — telhetetlen volt a bő költsékesben, mely mináeg pénz, sok pénz nyel el.

Ha a szerkesztő úr — a mult különböző eseményei közt kutavva, — rátalál erre az alakra, kérjük: ne röstelkedjek, ne piruljon előtte. Fogjon vele kezét, mintha csak ő maga volna.

Vagy jobb, ha nem így tesz. Jobb, ha nem kutat tovább és nem igyekszik másokat megijeszíteni a híres fekete levessel, hanem ismét eltávozik és ... szegényleni magát.

Mert higgye el, Szentesre és Csongrádmegyére csak alás az, mikor a szerkesztő távol van.

A felelős szerkesztő azonban nincs távol. S mert meggyőződésünk, hogy Fekete Mártont épp olyan kevésbé feszélyezi a távol nem levő felelős szerkesztő azon kijelentése, hogy sokra, többre vagy kevesebbre becsüli őt, mint becsülte akkor, amikor távol volt. M e z ő - K o v á c s h á z á n, mint ahogy bennünket sem feszélyez az a másik kijelentése, hogy ezen a téren velünk többé nem áll szóba: ez okból hozza csak pár szavunk van.

Kár volt az a két hatóságí bizonyítványt produkálni, melyek közül az első csak a volt alispán jó szíve mellett tesz tanúságot, egy módot akart adni a Csongrádvármegyéből fegyelmelig elcsapottnak, más vidéken új életet kezdeni, a másik pedig arról, hogy Mindszent község előjárósága sem akarta a lekérte venni egy emberi lény elpusztulását.

Sokkal csattanósabbak az általa produkált bizonyítványoknál az alábbi okmányok s voltaképpen ezeket kellett volna produkálnia, amint itt következnek:

I.

4199. A megyei közigazgatási bizottságnak f. é. július 16-án, 472. sz. a hozott határozatával Mindszent község előjárósága ellen elrendelt, kuldöttségileg végrehajtott, ugyancsak a fent jelzett bizottságnak f. é. aug. 11-én 567. sz. a kiadott, a nagymélt. belügyminisztériumak f. é. szeptember 2-án 36302. szám alatt kelt intézvényével helybenhagyott határozatával, az alispáni hivatal elbírálására utalt fegyelmi ügyben, a tisztí ügyész meghallgatása után határozatott: A megjelölt fegyelmi vizsgálatból kétségeltlenül kiderül, miszerint I. Zsótér István sat.; II. Pap Akos sat.; III. Mohaupt Miklós sat.; VI. Pintér Gyula községi írnök és tisztelbeli aljegyző hivatalos kötelességének vétkes mulasztása, a házi pénztári ügykezeléssel megbízott esküd-bíró tudatlanságának felhasználásával és fervezetésével elkövetett közs. szab. rendelet megsértése, az ügy-felelkek! szemben elkövetett botrányos fellépése és esetleges bántalmazása, nemkülönbön erkölcstelen öntartása terhelő és pedig a következő adatokkal fogva: a.) saját vallomása szerint, ő lévén a községi ígatókönyvek vezetésével — az írnoiki teendőknél kívül megbizva: az ígatókönyveknek a vizsgálati jegyzőkönyv 2-ik pontjában előadott rendetlen vezetése és a mutatókönyveknek el nem készítése miatti közvetlen felelősség, valamint egyes a községhez érkezett ügyiratok be nem ígatása, úgy, hogy ezen hiány következtében egyes ügyiratok kikérésére, az emlékező tehetségre támaszkodó jegyzőn kívül, más egyénre nézve a lehetetlenséggel határos, — a felelősség őt illeti. Különösen pedig a legutóbb említett muladé-kosság vádja azon ok miatt is nehezédkiréa, mert a vizsgálat-bizottság által felvezetett beigtatlan ügyiratok közül 10 db. bálengedély épen nevezett tb. jegyző által állított ki, holott, miként Pap Akos jegyző vallomási jegyzőkönyvének 28. pontjából határozottan kitünik, éppen a bálengedélyek beigtatására

vonatkozólag határozott útasítást nyert. b.) ugyancsak terhére rovándó azon muladékoság is, hogy a f. évben elintézték, a községi zárt levéltárban azonban még el nem helyezett ügyiratok a lehető legnagyobb rendtelenségben vannak egymásra halmozva. c.) miként Zsótér István községi bíró vallomási jegyzőkönyvének 5-ik pontjából, valamint Tábit Gáspár községi esküdt-bíró kihallgatási jegyzőkönyvének 3-ik pontjából kiderül, a községi házi-pénztári 1876. és 1877. évi naplók rendkívüli elhanyagoltsága is legnagyobb mértékben neki tulajdonítható, ki az említett számadások rendbehozatalára a bíró részéről, saját vallomása szerint is, több ízben határozottan útasított és azt el is vállalta, Tábit Gáspár esküdt-bíró által pedig ugyancsak e célból többször felkérte, de a ki ezen útasításoknak és sürgetéseknek különböző ürügyek alatt, egész a vizsgálat napjáig eleget nem tett. d.) ugyancsak ő volt egyik fő oka, a községi házi-pénztár rendtelenségének is, amennyiben dacára annak, hogy évi fizetése csak 300 frt, a házi-pénztárból még is alig egy év leforgása alatt a számadó esküdt-bíró felvezetésével már 406 frtnyi előleget vett fel, mely előlegekről csak ideiglenes nyugtákat állítván ki, Tábit Gáspár tapasztalatlan esküdt-bíró és a házi-pénztár kezelőjét az ideiglenes nyugták elszámolása tekintetében a legnagyobb zavarnak tette ki, s azt eme zavarból rendszeres nyugták kiállítása, illetőleg az ideiglenes nyugták kicserélése által kimenteni, avagy nevezett számadó állásának veszélyességéről elmulasztotta felvilágosítani. e.) a fegyelmi vizsgálat folyamán, de többször nevezett t. aljegyző vallomásából is kiderül, hogy Bugyi Erzsébet, férj. Botka Istvánnal mindszent lakosnő, általa a mult év őszén a községhezánál bizonyos okiratok kiadásának sürgetése alkalmával tettleg bántalmazott, f.) a községi bíró és a községi összes tanácsosok egybehangoz nyilatkozata szerint nevezett t. aljegyző hivatalában szerfelett hanyagul jelent meg és több napokon keresztül minden előleges bejelentés vagy engedély-kérés nélkül elmaradozott és főleg az ok miatt, mert egész éjeken át nyilvános helyeken dőszölván, másnap reggel a hivatalban pontosan megjelenni és ott a reá bízott teendőket végezni képtelen volt, és ezen körülmény okozza azt is, hogy számtalanszor marha-járat-iratás végett a községhezánál megjelent felek hiába várokoztak. Az elősoroltaknál fogva tehát Zsótér István községi bíró, Tábit Gáspár esküdt-bíró és Mohaupt Miklós aljegyző ellen törvény és szabályrendeletekben megszabott köteleesség-sértés ügy hivatali képtelenség, — Pap Akos jegyző, Tolnay Béla községi adóvégrehajtó és Pintér Gyula t. aljegyző ellen pedig a községi önkormányzatot veszélyeztető törvény és szabályrendeletnek ignorálása és megsértése, vétkes gondatlanságból származó muladékoság és hanyagság, az utóbb nevezettre nézve még ezen felül az ügy-felek bántalmazása és erköletlenen öntartás bebizonyulván, az 1876. V. t.-c. 18. és 23. §-ainak értelmében hivatalvesztéssel büntettetnek, és az okozott és számvéveőleg helyeselt 57 frt 87 kr. vizsgálati költségekben egyetemlegesen marasztaltatnak. Ezenfelül Pap Akos jegyző az általa sat.; miről fentnevezett marasztalt községi előjárók ezen határozat kézbesítésével Mindszent, község előjárósága útján értesítendők. Kelt Szegvárt, 1877. szeptember hó 21-én. Stammer Sándor s. k. alispán. Jelen másolat Csongrád megye közigazgatási bizottsága irattárában, 475. k. i. 878. sz. a. lévő bélyegtelen iven irt eredetijével szóról-szóra egyez, bizonyítom.

Dósa Károly m. k.
m. iktató.

II.

Kivonat Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága fegyelmi választmányának 1877 évi október hó 13-án, Szegváron megtartott ülése jegyzőkönyvéből. — 5fv. 877. Targyalás alá vétetvén Pap Akos, Mohaupt Miklós és Pintér Gyula mindszent-községi felfüggesztett jegyzőknek, Csongrád megye alispánja által 1877. évi szeptember hó 21-én 4199. sz. a. hozott és az említett jegyzőket hivatalos állásuktól elmozdító határozat ellen, a törvé-

nyes határidő alatt közbevetett fölfolyamodások, e tárgyban Csongrád megye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya által a következő másodfokú határozat hozott: 1-ször. A neheztelt s. a. t.; 2-ször. A 4199/877. számú s. a. t.; 3-ször. Pintér Gyula mindszent községi irnok és tisztb. aljegyzőnek a 1877. évi szeptember hó 21-én, 4199. sz. a. kelt alispáni elsőfokú határozat ellen közbevetett fölfolyamodása folytán, a neheztelt határozatnak azon indokolása, mely szerint fölfolyamodó erköletlenen öntartása miatt megrovatik, tárgyi tényálladék hiányában folodatik. Ellenben a neheztelt határozatnak azon része, mellyel Pintér Gyula hivatalvesztésben marasztaltatott, épségben hagyatik. Ezenkívül pedig fölfolyamodó a másodfokulag 63 frt 87 krban megállapított vizsgálati eljárás költségnek 8 nap alatt, külböni végrehajtás terhe mellett, Pap Akossal és Mohaupt Miklóssal egyetemlegesen leendő megtérítésére köteleztetik. Miről Kiszombori Rónay Lajos Csongrád megye főispánja, Mindszent község és Vidovich Antal tisztántúli jár. szolgabíró, utóbbi mint a 4188/877. sz. alispáni ítélet végrehajtója jelen határozattal, — Pap Akos, Mohaupt Miklós és Pintér Gyula mindszent lakosok pedig ezen határozatnak reaujuk vonatkozó részével értesítendők. Kmft. Rónay Lajos s. k. főispán, a fegyelmi választmány elnöke.

Jelen másolat a Csongrád megye alispáni hivatal irattárában 5fv. 877 sz. a. lévő s. bélyegtelen eredetijével szóról szóra egyez, bizonyítom.

Szentesen, 1884. okt. 18.

Dósa Károly m. k.
m. iktató.

Ez okmányokból láthatja a felelős szerkesztő, hogy nem mindig célirányos bizonyítványokkal hivalkodni. Láthatja, hogy mi nem mondtottuk, miszerint Fekete Márton csapatta el őt. Nyent nem is mondhattunk, mert nem szokásunk hazudni.

Ő és a főszerkesztő pedig az elmondottakból levonhatják a következtetést, hogy jobb volna nekik — mindég távol lenni.

Ujdonságok.

Szentes, 1892. december 8.

— **Gyűlések a vármegyén.** Csongrád vármegye törvényhatósága a f. hó 17-én tartja rendes évnegyedes téli közgyűlést. Ezt megelőzően, a f. hó 15-én, délelőtt 9 órakor az állandó választmány; 16-án, délelőtt 9 órakor a közigazgatási bizottság, ugyanaznap délután pedig a bíráló választmány és a számonkérő szék gyűlésez. A törvényhatósági közgyűlésnek legfőbb érdekét fog kölcsönözni, hogy ezúttal töltesse be a 2-ik aljegyzői állás és alakul a közigazgatási bizottság a jövő évre újra; továbbá, hogy a közgyűlésen történik intézkedés a kilépő megyebizottsági tagoknak még e hó folytán való új választása tekintetében.

— **Annektált eszme.** Még a vármegye 1891—92. évi utadó költségvetésének megállapításakor, 1890-ben történt, hogy áldott emlékü néhai való Barross Gábor volt kereskedelemügyi miniszter, a földi állandó Tiszahid létesítése tekintetében rendeltileg nyilatkozott. Ugyanazon évben, egy alispáni évnegyedes jelentés szintén felvette a vármegye munkaprogramjába az állandó Tiszahid létesítést, amelynek érdekében S z i l i s z k y Mihály főispán fent lépéseket is tett s ezek eredményéről a közgyűléseken többször retrált. Cs a t ó Zsigmond dr. alispán munkaprogramjába szintén fel van véve az állandó Tiszahid. Az alispán erről a közigazgatási bizottságban határozottan nyilatkozott akkor, amikor egy egységes közlekedési politika megállapítása tekintetében eszméit körvonalazta. Itt hát minden arra hivatott tényező évek óta behatóan foglalkozik a kérdés mielőbb való gyakorlati megoldásá-

val. És ime, mily meglepő: — miután a belügyminiszter a szentesi küldöttség előtt e hid létesítését is érintette, fogják magukat a d e r é urak s egyszerűen elannektálják mások elől az eszmét, mondván, hogy ők építik meg az állandó Tiszahidat.

— **Városi közgyűlés.** Napok óta kísért a városi közgyűlés hire. Előbb azt hirdették, hogy ma lesz ez a nevezetes közgyűlés, melyen rálépünk a békés alkotások útjára. Aztán úgy értesülünk, hogy pénteken lesz a nagy világesemény. Amennyiben azonban ma meghívott nem kaptunk, azt kell hinnünk, hogy biz ez a közgyűlés csak hétfőn lesz.

— **Főlebbezett határozatok.** Egész tömegét a főlebbezettek eredményezték a legközelebb multban hozott Szentes városi közgyűlés és várm. fegy. választmányi határozatok. Megfőlebbeztettek a Szentes városi képviselőtestület által a nagyvendéglő berbeadására vonatkozó és a helypézn házi kezelésére vonatkozó határozatok; meg fog főlebbeztetni a virilis névjegyzék összeállításá tekintetében hozott közgyűlési határozat is és megfőlebbeztetett az Albertényi Antal volt tápéi választási elnök ellen hozott fegyelmi választmányi határozat, még pedig nem csupán Albertényi, hanem Sima Ferenc részéről is. De hogy ez utóbbi mi jogcímen főlebbezett — ez t i o k.

— **Halvacsora.** A szegény zsidó iskolásokat segítő egyelet szombati halestélye iránt, egy a Kass-szálló nagytermében lesz megartva, olyan nagy az érdeklődés, hogy a vígalom sikere már előre biztosítva van. Ugy halljuk, eddig mintegy 150 részt-vevő irta alá a kötelező ívet, tehát annyian, amennyit fényes táncmultság is alig szokott vonzani.

— **A II. aljegyzői állás.** Mint erről már korábban hírt adtunk, a vármegyén előléptetését folytán megüresedett II. aljegyzői állásra meg van hirdetve a pályázati és az aljegyzőség a f. hó 17-iki évnegyedes megyegyűlésen lesz választás útján betöltve. Bizonyos, hogy — mint minden választásnál — ez úttal sem leszünk szűkiben a pályázóknak, kivált, hogy a közigazgatási tisztviselői pálya igazán hivatás kezd lenni és tervben van a megyei tisztviselők fizetésének javítása is. Értesülünk szerint a fentemlített állásra Nagy Sándor földink is pályázni fog, aki csak az imént tette le fényes sikerrel az államtudományi vizsgát és szerette meg ezzel a szükséges kvalifikációt. Nagy Sándor huzamosabb idő óta működik a vármegye központjában mint közigazgatási gyakornok és ezen idő alatt úgy komolyságával, valamint szorgalmával és cnyvedetlen munkásságával is annyira kiténtette magát, hogy csak a jó közigazgatási érdekében cselekszünk, ha őt az összes megyebizottsági tagok figyelmébe ajánljuk és megválasztását a II. aljegyzőségre minden erőnkkel támogatjuk.

— **Rendőri statisztika.** Városi rendőrségünk tegnap terjesztette fel a vármegyéhez az alispáni évnegyedes jelentéshez szükséges rendőri adatokat. Ez adatok a városi rendőrségünk október-november havi statisztikáját fogják össze és ezek szerint a mondott hónapokban előfordult Szentesen 4 sikkasztás, 5 belterületi és 4 külterületi tűz, 4 tolvajlás, 1 pisztoly-párbaj, 2 hulláathelyezés, 2 súlyos testi sértés, két koleragyanus megbetegülés, egy koleragyanus elhalalozás, 3 csalás, 1 öngyilkosság löfégyverrel, 2 magzatelhajtás, 1 vérfertőzés, 2 hirtelen halalozás az utcán és egy katonaszökevény-elfogás.

— **Elveszték és — megkerültek.** Nagy ribillió, általános megrökönyödés volt tegnap a városi központi hivatalokban. Cs a t ó Zsigmond dr. alispán ugyanis tegnap ejtette meg T a s n á d y Antal dr. polgármester ellen, a

fogyasztási és italadónak a város részéről elmulasztott bérbevétele ügyében a vizsgálatot, melynek során a polgármester kérte, hogy eljárása korrektségének megbíráhatása végett, tekintése be a városnál az ezen eljárására vonatkozó összes iratokat. Az alispán e végből, a polgármesterrel együtt nyomban le is ment a városhoz, előkérte az iratokat, — de sajátságos . . a mondott bizonyítékok nyomtalanul eltűntek és senki hirt nem tudott felőlük: hová, merre? Nagy rémület a tisztelt tisztviselő urak körében, az érdemes helyettes főjegyző dühöng s még célzást is tesz, hogy az iratokat ellopják, sőt — úgy titkon meg is nevezgeti, kire esik a gyanúja. — A polgármestert azonban mindez nem zavarja. Kijelenti, hogy — ha az iratok eltűntek is, eljárását tanúkkal szeretett és iránta y e n g é d vonzalommal viseltető tisztviselőtársai tanúzásával fogja tisztázni. Ezzel az alispán eltávozik, a vizsgálatot befejezik fent és ahogy az alispán az iratokat egyberakná, egy nyalab korábban hozzá felterjesztett írományt is csatol a többihez. Mi iratok ezek? kérdi a polgármester. Megtekinünk; — hát biz azok az elvesztettékké hitt bizonyító iratok voltak, miket maga a város küldött fel már korábban, a nélkül, hogy jegyzékbe venné: mi az, amit felküld. Hjah, hiába! Mégis csak szép dolog a rend!

— **Farsangi hír.** Messze még a húshagyó, a halodé év mögött be sem zártuk az ajtót és ime már farsangi hír kerül a lapunkba, ami mindenesetre arra hagy következtetni, hogy vígalmas farsangra van kilátásunk. A bál hírek első fecskéjét a kereskedő ifjak egylete röpitü hozzánk. Ok akarják megnyitni az évadot már január hó elején, egy fényes táncvigalommal, melynek idejéről és egyéb előző részleteiről lapunk legközelebbi számában tájékoztatjuk körülményesebben a közönséget.

— **Elzárva a világtól.** A villámosság és göz korában mesével határos elmondani, hogy egy nagy vidék el legyen zárva merően a külvilágtól. Pedig ez idő szerint ez mondható el vármegyéinkről vagy inkább városokról. A közlekedést minden irányban megakasztották a hófúvások, van vasútunk, de a kicsiny kávépörkölője nem képes magát átküdeni az útjába eső hólavínakon s újságot, levelet két

napja nem hoz senkinek a pósta. Tél közepén is megemeletni való esemény volna a csaknem 3 napja egyre pilinkelő hótömeg, mely szűzi palástot vont a tájra s melyet olykik helyben házmagásra hajtott össze az egyre üvöltő szélvész. Es a vihar alig enged valamit erejéből. Megeshet, hogy mire e sorok napvilágot látnak, az embererő megrássa a fuvatagban a gózköcsű útját és kapunk hirt a nagyvilágból. De éjjelre, ha nem tágit a vihar — ezt az útát ismét befújhatja a hó és reggelre kelvén, ismét céltalanul mehet útjára a — vascsikó.

Égész selyem, mintázott Foulardokat méterenként 85 kr-tól egész 4 frt 65 krig, (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is szállít házhoz szállítva, postabár- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára** Zürichben. Minták postafordulóval küldenek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (6)

Irodalom.

A »**Vasárnapi Ujság**« december 4-iki száma 17 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: »**W a h r m a n n Mór**« (Arcképpel. Rothfeldné Hirsch Nelli-től). — »**Wahrman-ról.**« Hegedűs Sandortól. — Költmények: 1. »**Erzsikének.**« Szabolcska Mihálytól; 2. »**A hú leány.**« Spanyol néprómanc. Spanyolból ford. Szalay Emil; 3. »**A felhők.**« gróf Zichy Géza-tól. — »**A király futása.**« Elbeszélés. Irta Baksys Sándor. (Cserna Károly rajzával). — »**Az amerikai elnökválasztás.**« (3 arcképpel, 1. Harrison Benjámín. 2. Cleveland Grover. 3. Cleveland neje.) — »**Amerikából.**« — »**Az elkárhozott ház.**« — »**A vasminiszter nyugvóhelye.**« Dr. Pechány Adolf-tól. Képekkel: 1. Az illvai templom belseje; 2. Baross Gábor koporsója az illvai templom sírboltjában. Hary Gyula rajzai). »**A műcsarnok téli kiállítása.**« (Öt csoportos képpel: fesmények és szobrok a képzőművészeti társulat téli kiállításán). — »**Fáklyámenet** az új miniszterelnök tiszteletére és Wekerle budapesti háza.« (Képpel Cserna Károlytól). — »**Londoni divat levél.**« (3 divatképpel). — Irodalom és művészet; Közintézetek és egylete; Mi újság; Sakkjáték; Képtalány stb. rendszer rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyed évre 2 frt, a Politikai Ujdonságok-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, Egyetem-útca 4. szám).

Laptalajdonos és felelős szerkesztő: **Dr. Mádfy Ferenc**
Társ-szerkesztő: **Bánfalvi Lajos.**

4723.—1892.

Pályázati hirdetés.

Csongrádvármegyébe kebelezett Mindszent nagyközségben ujonnan rendezesített állatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Ezen állással 600 korona (300 frt o. é.) fizetés, valamint Mindszent község által szabályrendeletileg megállapított díjak vannak összekötve.

Pályázók fölhivatnak, hogy az 1888. évi VII. t.-c. 117. §-ában, valamint eddigi működésüket igazoló okmánnal fölszerelt kérvényüket, f. évi decemb. 20-ig alólirotthoz nyujtsák be.

Mindszent, 1892. november 30.

3—2 **Vidovich Antal,**
főszolgabíró.

Legfinomabb rózsá-különlegességű

PAPRIKÁT

mindentör friss minőségben szállítunk legszebb vörös színben, zamatos, **v a l ó d i minőségért** jótállás mellett **5 kilós postacsomagokban**

frt 3.25

utánvét mellett **bérmertve** minden postallomással.

KLEIN M. és K.

Budapesten. 5—2

9086.—1892.

Csongrádvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetés.

Csongrádvármegye törvényhatóságánál üresedésben levő s évi 750 forint fizetéssel és 150 forint lakbérrel javadalmazott **II-od aljegyzői állásra** ezen pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni kívánják, hogy az 1883. évi I. t.-cikkben meghatározott képesítettséget igazoló kérvényeiket, méltóságos **T a l l i á n Béla** főispán úrhoz címelve, hivatalomban f. évi december hó 12-ik napjának d. u. 5 órájáig nyujtsák be.

Szentesen, 1892. november 26-án.

Dr. CSATÓ ZSIGMOND,
alispán.

3—3

Figyeljünk!

Vegyesárú-kereskedéshez való teljes felszerelés, úgy szintén több idevágó árucikk kisebb részletekben, továbbá 10 hektoliter ó-bor, egy depókorsma-felszerelés, több üres hordó és egy triór-rosta jutányos áron eladó és megtekinthető a görög templommal szemben levő **P o l l á k - ö r ö k ö s ö k** házában, öv. Klein Augusztá volt üzlethelyiségében. 3—3

Richter féle türelmi játékok: Gyötörzsellem, Keresztjáték Körrejtély, Fejtörő, Pythagoras stb. sokkal mulatságosabbak most, mint az előtt, mert az új füzetek a kettesjátékokra is tartalmaznak feladatokat. Csakis a „Horgony“ gyárjegyvel valódiak. Egy darab ára 35 kr.

Ezer meg ezer szülő diéséreleg elismerte a híres Richter féle

Horgony-Kőépitőszekrények

nagy nevelési értékét, jobb és értékesebb játék nem létezik, sem gyermeknek, sem felnőttek számára. Legjobb, és tekintetbe véve a tartósságot

a **legelősebb karácsonyi ajándék**

kis és nagy gyermekeknek. — Részletesebben erről, valamint a türelmi játékokról a pompás építményekkel ellátott új árjegyzékben találni, melyet minden érdemes szülőnek ajánlhatjuk, hogy kellő időben érdemes játékot választhassanak gyermekeiknek. Ezen könyvesket althirtégtől ingyen és bérmertesen kapható. Mindazon kőépitőszekrények melyek csomagolásán a „Horgony“ gyárjegy hiányzik, közönséges és kiegészítésre hasznavehetetlen utánzatok; ennél fogva mindig kifejezetten csak

Richter féle Horgony-Kőépitőszekrényei

kérendők és csak azok fogadandók el, mert eddig felülmúlhatatlanok s melyek 35 kr-tól egészen 5 frtig sőt ezen felül is minden finomabbjátékszerkesztésben készletlen tartatnak.

Richter F. Ad. és társa

Elő oszt. nagy. csász. és kir. szabadalm. kőépitőszekrénygyár
Bécs, I. Nibelungengasse 4.